

של רבי נחמן מברסלב

לזכות לכל הישועות

נַחֲמָן נַחֲמָן נַחֲמָן מֵאֲוֵמָן

טוב להגיד ולשיר

ואת יהושוע צויתי ...

[אוצר היראה - צדיק, ע"ה]
הצדיק עוסק בכל עת לתקן נפשות ישראל ולהמתיק מעליהם כל הדינים ולהצילם מכל מיני צרות ויסורים, וזה על ידי שמבטל את עצמו אל השם יתברך בכל עת בתכלית הביטול, ואחר כך כשחוזר מהביטול (כי הביטול צריך להיות בבחינת רצוא ושוב) אז על ידי אור הרשימה שנשאר אצלו מהביטול, על ידי זה ממשיך תורה, ובוה ממתיק כל הדינים ומבטל כל היסורים.

אך לפעמים הדין גובר כל כך, חס ושלום, עד שהצדיק אינו יכול לבטל הדין על ידי הביטול של בחינת רצוא ושוב, רק מוכרח לבטל עצמו מביטול גמור כזה, עד שנסתלק לגמרי, חס ושלום. וזה בחינת **כי מפני הרעה נאסף הצדיק**.

ואז צריכין העולם להתעורר בתשובה מאד ולהסתכל על עצמן היכן הם בעולם, מה שגרמו בעוונותיהם עד שנסתלק הצדיק בשבילם. כי אז הכל תלוי בהדור שנשאר אחריו, שצריכין לשים על לב מאד הסתלקות הצדיק, ולהתעורר בתשובה שלמה על ידי זה.

ואז זוכין להמשיך אור מהרשימה שנשאר מהצדיק. כי כל צדיק וצדיק כשנסתלק מן העולם, בודאי משאיר בעולם איזה רשימה טובה על ידי תורתו ומעשיו הטובים. ואז עיקר ההמתקה על ידי הדור יתום שנשארו אחריו, שכשמתעוררים בתשובה אזי ממשיכין אור גדול מהרשימו שלו, שעל ידי זה נמתקין ונתבטלין כל הדינים שבעולם.

כי מחמת שהצדיק נסתלק למעלה והוא עכשיו בתכלית הביטול הגמור אל אור האין סוף, על כן נמשך משם בכל פעם אור גדול ונפלא להרשימו שלו שנשאר בעולם הזה. אבל צריכין לזה על כל פנים איזה התעוררות מלמטה, על ידי מעשי הדור הטובים, בכדי שיזכו להמשיך על ידי זה אור הרשימו של הצדיק שמאירה עתה לאחר הסתלקותו באור גדול ונפלא מאד, מחמת שהצדיק הוא עכשיו בתכלית הביטול בשלמות.

כי גדולים צדיקים במיתתם יותר

מבחייהם, ומה שאינם יכולים לגמור בחייהם, הם גומרים לאחר הסתלקותן דייקא. ומזה נמשך מה שלא היו ישראל יכולים לכבוש ארץ ישראל ולכנוס לשם עד אחר הסתלקות משה, ואז כבש יהושע את הארץ והכל בכחו של רבו משה. וכן מה שדוד המלך עליו השלום רצה לבנות הבית המקדש, ואמר לו השם יתברך: **והיה כי ימלאו ימיך וכו'**, כי תיקון גדול כזה של בנין בית המקדש שבו עיקר השגת התורה ושם הוא תכלית הביטול אל השם יתברך ובו

תלוי תיקון כל העולמות; על כן לא היה אפשר לגמור התיקון עד אחר הסתלקות דוד, והכל בזכותו של דוד. ועל כן באמת נקרא הבית המקדש על שם דוד כמו שכתוב: **ראה ביתך דוד** (לקוטי הלכות - תפלת ערבית - הלכה ד', אות כ"א).

סיפור

(כוכבי אור - כתב יד הרב מטשעהרין, ז"ל)
שמעתי מרי ישעיה שלום ששמע מאביו שפעם אחת סיפר רבינו ז"ל עמהם מענין עולם התורה. ואז אמר עצה לזה שישבע בנקיטת חפץ כשר שכל ימי חייו לא יעבור עליו אחד משלושה זמנים הקבועים להיות אצלו. היינו על ראש השנה ועל שבועות ועל שבת חנוכה, כי אז היה זמן קהילה לכל. והשני זמנים אחרים היה החיוב רק על אותם שאינם רחוקים

אם אשכחך יהושלים

ממקומו כל כך. והרחוקים היה להם זמנים אחרים, היינו שבת שירה, ושבת נחמו כי אז היה ז"ל נוסע אליהם. וגם להישבע שתכף אחר המיתה וההסתלקות הוא מוכרח לבוא אליו ז"ל, ואז יהיה הכל על נכון.

וסיפר לענין זה מעשה (כמדומה שאמר שכתוב באיזה פנסק) שבעיר אחת היה שם איזה רב שהיה לו אהבה גדולה עם בעל הבית אחד מהעיר. פעם אחת נתקשרו בתקיעת כף שכל מי שישתלק קודם יבוא ויספר לחברו מהנעשה עמו. ונסתלק הרב מקדם ונשתתה הדבר עשר שנים. והגיע עת הסתלקות הבעל הבית הנ"ל, וסיפר את הדבר לבנו ומסר לו כח התקיעת כף, ונשתתה עוד עשרה שנים, ונסתלק גם הבן ומסר התקיעת כף לבנו ונשתתה עוד שמונה שנים, ובא הרב הנ"ל בחלום לבן בנו הנ"ל וסיפר לו מה שעבר עליו.

בעת שהניחו אותו בקבר נדמה לו שהוא חזק ובריא על כל אבריו, ומה זאת שיעשו עוול כזה לקח אדם חי ובריא ולקברו בחייו, רק מה לעשות, אחר כך בא על דעתו לנסות את עצמו אולי יוכל לעלות מקברו. ונדמה לו שהרים את הגולל עם עפר הקבר ויצא מקברו. רק איך

אפשר לכנס לעיר הלא הוא מלושב בתכריכין של מתים. והיה בדעתו להמתין עד חשכת לילה בין השמשות, ואז יכנס לביתו, ומרחוק הסתכל על העיר והכיר את הבתים, וגם את ביתו הכיר.

אחר כך בא על דעתו כי אי אפשר לו לכנס כך אף לביתו, כי יפחדו בני ביתו. בתוך כך נדמה לו שהולך סרסור (טענדלער) ונושא מלבושים, ויש לו גם מלבושים ששייכים לו כמלבושי הרבנים. ודבר עמו אולי יעשה עמו חלוף על התכריכים כי הם טובים וחדשים עדיין, וזה יום אחד שלבשם. והסכים הסרסור ונתן לו המלבושים ונכנס לעיר. כשכנס ראה שאין זה העיר שלו, כי יש שם בתים אחרים. וסבר בדעתו אולי טעה ונתעה לאיזה עיר אחרת קרובה. בתוך כך נשתתה קצת לתוך הלילה ובכל בית העיר כבו את הנרות כנהוג, רק בבית אחד האיר עדין. ונכנס לבית זה והוא רעב מאד כשנכנס ראה ששם הוא (גארקעך) בית תבשיל. ושאל יש כאן מה לאכול והשיבו לו יש, אבל יש לך מעות השיב אין לי. אמרו לו בכאן אין אוכל בלי מעות כי הוא גארקעך, ויצא בפחי נפש.

בתוך כך האיר היום, כי אז היה לילות הקיץ וראה מרחוק שני אנשים ויש להם איזה דין ודברים ביניהם. ונתקרב אליהם ופסק להם דין תורה אמתי (כך סיפר ז"ל), ונתן לו אחד שני זהב ונכנס לגארקעך וצוה לתת לו אוכל ומזוג לו קצת יי"ש ורצה לשתות. בתוך כך באו שני שליחים ואמרו הבית דין שלח אחרוך לילך תכף ומוכרח לילך עמהם.

כשבא אל הבית דין, נתרגזו עליו הבית דין מאד ושאלו אותו מדוע באת לכאן איש זר לפסוק בכאן דין תורה אמתי. כמה זמן ממתנינים אנחנו לזה שיבוא לפנינו דין תורה אמתי, ועכשיו באת לכאן ופסקת דין תורה אמתי. וצו לחפש אותו אולי לקח שחד וחפשו אצלו ומצאו שני זהובים הנ"ל ופסקו הבית דין עליו להעביר ולהפשיט מעליו כל המלבושים ולדחוף אותו לחוף ערום, ועשו כך.

והיה לו להרב הנ"ל צער גדול מזה ואמר בדעתו שטוב לפניו לילך ולחזור אל קברו כי מחיים כאלו טוב מהם המוות. אבל איך חוזרים אל הקבר? הלא אין לו תכריכים; בתוך כך התחיל אחד לטעון בשבילו עד מתי יצערו אותו לו כך, יקחו אותו למשפט ויקבל את דינו ויפטר (ואמר רבינו ז"ל מסתמא הזכויות שלו טענו כן בשבילו), והשיבו כי אי אפשר לקרב אותו עדיין אל המשפט מחמת התקיעת כף שנתן בזה העולם, ומוכרח מקודם לילך ולהודיע ולהפטר מהתקיעת כף. ואז הלך והודיע לבן בנו אחר עשרים ושמונה שנים כנ"ל.

חיי מוהר"ן

(שלא להתעקש על שום דבר... תל"ה)

כשהכניס [רבינו ז"ל] אותי [ר' נתן ז"ל] בהתמדת הלמוד, וצוה עלי וקבע לי שיעורים גדולים בכל יום, והזהיר אותי שבכל יום אראה לדבר עם בני אדם איזה שיחות וספרורים כדי לפקח דעתי. ואף על פי שלא היה היום מספיק לי לגמור השיעורים שצוה עלי, אף על פי כן אמר שזה מוכרח לפקח דעתי בכל יום על ידי שיחה עם בני אדם איזה שעה ביום.

וכבר מבואר במקום אחר, שהשיחה עם בני אדם היא כמו שינה, שהיא ניחא למוחין.

גם אחר כך, אמר לי שגם בתוך הלמוד בעצמו צריכין לפעמים לעמוד לפוש ולנוח לפקח דעתו, להניח דעתו לחרות איזה שעה קלה, ובלבד שלא תצא מחשבתו לחוץ לגמרי, חס ושלום, לחשוב מחשבות רעות או הרחורים רעים, חס ושלום. ואז היה רצונו הקדוש שאגמר כל הארבעה שולחן-ערוך הגדולים בשנה אחת. וקבע לי שיעור ללמוד חמישה דפין בכל יום, וכן קיימתי כמו חצי שנה וגמרת כל האורח-חיים עם המגן-אברהם וטורי-זהב והיורה-דעה עד סמוך לסופו.

אחר כך, התגברו עלי מאד המניעות והבלבולים, ולא יכלתי ללמוד בכל יום שיעור הני"ל. ואז צוה עלי ללמוד קבלה וכו', ואז נמשך גמר הלמוד של הארבעה שולחן ערוך עוד איזה שנים, והיה לי צער מזה.

פעם אחת, דברתי עמו מזה, ואמר לי דברי נחומים ליישב דעתי. ענה ואמר: **הלא זה הדבר הוא רק אצלנו, שאנו רוצים לגמור הכל בזריזות; אבל אצל העולם, יכולים לעבור שלוש או ארבע שנים להבל ולריק, ומאומה לא ישאו בעמלם.** וכוונתו הקדושה היה עניין הני"ל, שאי אפשר לדחוק את השעה בשום דבר. אף על פי שרצונו מאד לגמור מיד, אף על פי כן אם רואין שאי אפשר, והבלבולים מתגברין ביותר, חלילה להתבלבל מזה. רק יעשה במתינות מה שיוכל, ויצפה ויחכה לישועת ה' עד שיגמור.

ואם אמנם כתבתי על זה לעיל כבר כמה פעמים שאי אפשר לבאר דברים אלו בכתב, אף על פי כן רשמתי מזה מעט. כי החפץ באמת יבין מזה עצות והתחזקות לעבודת השם יתברך, להיות זריז מאד בכל דבר הנוגע לעבודת השם יתברך, ואף על פי כן לא יהיה דוחק את השעה. מכל שכן שלא יתבלבל לגמרי, חס ושלום, מחמת זה, ויארץ אפו להמתין ולהמתין ולהמתין **עד ישיקף וירא ה' משמים.** ותהילה לאל, בחסדו הגדול, הועילו לי הרבה דברים כאלו, ועדיין אני עומד ומצפה לישועות ה'. **ה' יגמור בעדי.**

על פי

אחינו בית ישראל, רבינו ז"ל מוסר לנו: "אין צדקה נחשבת כמו צדקת הדפוס" תרמו נא, בעין יפה, למען הוצאת העלון בכל סניפי הדואר, חשבון 7-2255-89

ואחרי אשר חסדיך ורחמיך רבים ועצומים עלי כל כך, עזרני והשיעני שאזכה להרגיש ולראות ולהכיר בכל-ענת חסדיך וטובותיך, שאתה מטיב עמי בכל-ענת ובכל שעה ורגע. ואזכה לראות ולמצוא כל ההרחבות והישועות שאתה מרחיב לי גם בתוך הצרה בעצמה, רחמנא לצלן.

ועל-ידי-זה אזכה לשמוח בישועתך תמיד, ולהתחזק ולהתפלל לפניך תמיד, יהיה איך שיהיה. ואהיה תמיד מודה על העבר וצועק לעתיד לבא. ולא יהיה בלבי שום עקמימות כלל על הנהגותיך ודרכיך הטובים והישרים והנכוחים באמת. ובכל מה שעובר עלי ועל כל ישראל אזכה להאמין באמונה שלמה, כי צדיק וישר אתה, כי אתה מנהיג עולמך בחסד ובריותיך ברחמים, כמו שכתוב: **טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו.**

אכילה

(אוצר הידאה - אכילה - צ"א)

החלב הוא מכסה על הכליות ששם מקום העצות, ועל כן הוא כנגד עצות דקדושה, כי הוא סותם את הכליות ומונע אותם מלחשוב עצות דקדושה, וכמו שדרשו רבותינו ז"ל על פסוק: **זה דרכם כסל למו;** ועל כן הוא אסור באכילה, כי על ידו נתערבבין ונתבלבלין העצות הקדושות ונופל לכסילות ולעצת רשעים, שהם בחינת עצת הנחש, בחינת פגם הברית (הלכות חלב - הלכה א', אות ב').

מכתב

(אבי הנחל ב"ו - מכתב רע"ח)

... שאינו רעב ללחם ולא צמא למים, רק לשמוע קול החכם האמת, אב החכמים והפלא היחידי שבכל יחידי הדורות, שמוריד עצמו לתוקף עומק הירידה של כל אחד ומעלהו לתכלית העליה, אך אי אפשר לבוא לזה וכו'.

... שעוסק עמך בדרכי פלאות גדולות ונוראות לחיותך ולקרבתך לה' יתברך; זה שבא כבר למקומות נמוכים ורחוקים מאד ונפרד מה' יתברך, כשזוכה אחר כך לשוב בתשובה שלמה לה' יתברך, אזי חוזר ומשיב ומעלה הכל לה' יתברך, שזהו עיקר שלמות השליחות; ועל כן מעלתו גדולה ביותר מצדיק גמור...

מי שכבר נתרחק על ידי עוונותיו, בוודאי קשה לו לשוב, ובפרט אם כבר חס ושלום, הירבה לפשוע, אזי עיקר תיקונו אם רוצה לחוס על עצמו...

... למלט נפשו מיני שחת המתגוללים וטובעים בתוך שטף מים, מים זידונים, שהם השטותים והטעותים של כפירות ומינות ואמונות כוזביות, הוא רק על ידי התקרבות להצדיק האמת, ויסתכל רק על האמת לאמתו, ויחזור רק באמת, ולא יטעה את עצמו חס ושלום, ועל ידי האמת יזכה לידע שגם שם במקומו מאירה השגחתו יתברך, ועל ידי אמונת ההשגחה יכולין לשוב לה' יתברך, מכל מקום שהוא...

[אמר המוציא לאור: שמעתי באומין מאנשי שלומנו, שרבינו ז"ל סיים כך, אבל מי שזכה להיות אצלי השלושה פעמים בשנה, היינו ראש השנה שבועות שבת חנוכה ינצל מעולם התוהו. ה' יצילנו, אמן].

צדיק

(אוצר הידאה - צדיק - ר"ט)

אי אפשר להתקרב לצדיקים אמתיים ולכשרים אמתיים הנלוים אליהם, כי אם על ידי מסירת נפש; ועיקר המסירת נפש היא לבטל כבודו שהוא בחינת שמו ונפשו, ולסבול בזיונות ושפלות דמים הרבה, בשביל שיהיה נקרא על שם הצדיק האמת ושיזכה להתקרב אליו; כי הרבה צריכין לסבול בשביל בקשת האמת לאמתו, ואז דייקא יזכה לידע האמת למי להתקרב. כי בכרס מלאה ורדיפת הכבוד והעושר, ולהרבות בבגדים ותכשיטים כל אחד יותר מיכולתו בכפלי כפלים וכו', כאשר מצוי עכשיו בעוונותינו הרבים, על ידי כל זה אי אפשר למצוא האמת, אדרבא כל מה שיגלו לו דיבורים אמתיים ונפלאים יהפוך הכל מהפך אל הפך, רק אם יפקיר כבודו באמת, ולא יחוס על כבודו בשביל בקשת האמת אז יזכה לידע האמת.

עצות

(לקוטי עצות - טבלנות, ח')

○ צריך שתדע שבכל הצרות והיסורין שבעולם יש בהם איזה הרחבה, מלבד מה שמצפים שבחסדו וישיע ויבטל הצרה לגמרי. אך גם בצרה בעצמה בודאי יש בה איזה הרחבה. ותסתכל על זה היטב ועל-ידי-זה תוכל לסבול ולקבל כל מה שעובר עליך כל ימך באהבה, ולא תתבהל משום דבר, ועל ידי זה תוכל להתקרב אליו יתברך תמיד, בכל מה שעובר עליך, ועל-ידי-זה יושיע לך השם יתברך.

תפילה

(לקוטי תפילות א' - תפילה קל"ג)

בקראי ענני אלקי צדקי בצר הרחבת לי חנני ושמע תפילתי.
רבונו של עולם, מלא רחמים, טוב ומטיב לכל, זכני ועזרני ופתח עיני ולבי ודעתי, שאזכה תמיד להסתכל על הטובות וההרחבות שאתה מטיב עמי ומרחיב לי גם בתוך הצרה והמצוקה בעצמה, אשר רק על-ידי-זה יש לי חיות וקיום בתוך מעוף מצוקותי וצרותי, צרות הנפש והגוף, אשר סבוני גם סבבוני כיתרוני והדריכוני, אשר כמעט אין דרך לנטות ימין ושמאל, אשר איני יודע להיכן לברוח ממני בעצמי. כי אנכי בעצמי סבותי בנפשי כל מה שעובר עלי, בעוונותי הרבים ובמעשי הרעים ומחשבותי המגוננות, ואף-על-פי-כן חסדך לא הסרת ממני.

חסדי ה' כי לא תמנו כי לא כלו רחמיו. כי חסדך גדול עלי והצלת נפשי משאול תחתיה.
חסדך גדול עלי מאד מאד בכל יום ובכל-ענת ובכל שעה, כי לולי חסדך הנפלא והנורא והנשגב, אשר אתה גומל עמי בכל-ענת, כבר אבדתי בעיני, לולא ה' עזרתה לי כמעט שכנה דומה נפשי.